

Nr 149

Utlåtande i anledning av väckta motioner angående statsbidrag för anordnande av lägerskolor.

(2:a avd.)

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Yngve Nilsson* och fröken *Stenberg* (I: 276) och den andra inom andra kammaren av herrar *Nilsson* i Bästekille och *Oskarson* (II: 334), har hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning och förslag rörande frågan om statsbidrag vid anordnande av lägerskolor.

Beträffande motiveringen för motionsyrkandet får utskottet hänvisa till motionen II: 334.

Över motionerna har utskottet i vederbörlig ordning inhämtat yttrande från *skolöverstyrelsen*, som anfört följande.

Vad i motionerna framhålls om de positiva erfarenheter som redovisats från lägerskolverksamheten kan överstyrelsen helt vitsorda. Lägerskolidén rymmer i sig goda förutsättningar att tillgodose viktiga sidor i den nya skolans målsättning. Lägerskolan inbjuder inte bara till ett mer aktiverande skolarbete och större självverksamhet för eleverna utan den ger också goda möjligheter till speciella studier inom intresseområden som i synnerhet i de större tätorterna är svåra att tillgodose inom den vanliga skolans ram. Vad motionärerna framhåller om lägerskolans möjligheter att ge värdefulla inslag också på fostrans område är enligt vad erfarenheten visar väl underbyggt.

Dessa faktorer har bedömts som synnerligen betydelsefulla och har på olika sätt riktat uppmärksamheten på lägerskolverksamheten och medverkat till att lägerskolan numera betraktas som en tillgång och ett betydelsefullt led i skolans verksamhet. Intresset för lägerskolan har därför ökat väsentligt på sista tiden.

För överstyrelsen har det varit angeläget att bevaka att lägerskolan utvecklats på ett riktigt sätt och fått bästa möjliga uformning och innehåll. Överstyrelsen har bl. a. medverkat till att lämpligt studiematerial producerats och ställts till lägerskolornas förfogande. Sådant material måste vara anpassat till de studieobjekt som de enskilda skolorna har att erbjuda vare sig det gäller naturstudier eller studier av närings- och samhällsliv. Efter som vissa ideella organisationer engagerat sig i lägerskolverksamheten bl. a. genom att upplåta sina lokaler för lägerskolorna och medverka till framställning av studiematerial har överstyrelsen funnit lämpligt att utnyttja viss del av de medel som under de två senaste åren stått till överstyrelsens förfogande för ändamålet till att stödja deras verksamhet på området.

Överstyrelsen har också försökt att ge erforderlig service till de skolor och kommuner som önskat anordna lägerskola. För det ändamålet har överstyrelsen anställt en expert som haft tillfälle att besöka de olika lägerskolorna och därvid ge råd och anvisningar. Han har också försökt följa ut-

vecklingen på området samt bedöma behovet av lägerskolanläggningar och deras spridning över landet. Innevarande år kommer det att finnas ett 75-tal lägerskolor. Flertalet av dessa skolor är inrymda i lokaler som ställts till förfogande av Svenska turistföreningen, Skid- och friluftsförbundet, KFUK:s och KFUM:s scoutförbund, KFUM:s riksförbund, ett antal stiftsgårdar samt olika organisationers ungdomsgårdar. Endast i några enstaka fall har kommunerna skaffat egna lokaler för verksamheten.

Då lägerskolverksamheten ännu måste betraktas som en försöksverksamhet har det fallit sig naturligt att utnyttja befintliga lokaler och förläggningar. Efter hand måste man emellertid räkna med att kommunerna kan behöva skaffa egna lokaler på lämpliga orter. Det är ännu icke möjligt att bedöma, vilken omfattning lägerskolverksamheten kommer att få i framtiden. Ett mål bör emellertid vara, att lägerskolan efter hand kommer att utgöra en integrerad del av skolans hela verksamhet.

För att få en bättre överblick över hur lägerskolan utnyttjas och samtidigt ge en bättre service till skolorna och kommunerna har överstyrelsen innevarande år medverkat till att samordna anmälningarna till lägerskolor. För överstyrelsen är det av intresse att få klarhet i hur befintliga lägerskolanläggningar kommer att utnyttjas i sin helhet och om behov föreligger att inom den närmaste tiden medverka till anskaffandet av ytterligare förläggningar.

Skolöverstyrelsen finner det sålunda angeläget, att lägerskolverksamheten ytterligare sprids så att den inom en nära framtid ingår som ett reguljärt inslag i skolarbetet. Som en följd härav finner överstyrelsen, som principiellt är av uppfattningen att speciella statsbidrag utan större kommunalekonomisk betydelse icke bör utgå, ej skäl föreligga för en särskild utredning i det av motionärerna angivna syftet.

Utskottet delar helt motionärernas och skolöverstyrelsens uppfattning rörande betydelsen av lägerskolverksamhet. Med hänsyn härtill vill utskottet uttala sin tillfredsställelse över den aktivitet som skolöverstyrelsen visat i fråga om denna verksamhet. Utskottet finner det vidare värdefullt att anordnandet av lägerskolor sker genom frivilligt initiativ. I fråga om statsbidrag till verksamheten vid lägerskolor delar utskottet skolöverstyrelsens uppfattning att speciella statsbidrag utan större kommunalekonomisk betydelse numera inte bör utgå. Med hänsyn härtill finner utskottet sig inte kunna tillstyrka bifall till motionerna.

Utskottet hemställer därför,

att motionerna I: 276 och II: 334 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 9 november 1965

På statsutskottets vägnar:

EMIL NÄSSTRÖM

Närvarande: se under utlåtandet nr 148; dock att herr Nils-Eric Gustafsson deltagit i stället för herr Ivar Johansson.